

प्रकल्पश्रृत व्यक्ती व त्यांच्यावर अवलंबून असणा-या
व्यक्तीना शासकीय सेवेतोल वर्ष 3 व वर्ष 4 मध्ये
भागीव्यक्त प्रायम्यक्रम.

महाराष्ट्र शासन

सामान्य प्रशासन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक ईएम-1080/35/16-व

मंत्रालय, मुंबई 400 032, दिनांक 21 जानेवारी 1980.

संदर्भ :- (1) शासन निर्णय, महाराष्ट्र व बग विभाग क्रमांक आरपीए-1071/177785/र-1,

दिनांक 20 नोव्हेंबर 1973.

(2) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्रमांक एसआरटी-1078/आरएपी/12,

दिनांक 22 सन्टोबर 1978.

निर्णय :- शासनाच्या पुनर्वर्तनविषयक घोरणानुसार प्रकल्पश्रृत व्यक्ती व त्यांच्यावर अवलंबून असणा-या व्यक्ती यांना शासकीय सेवा प्रवेशासाठी तारतम्य दाववून नोकरीत पसंती देण्यावत सवलता देण्यात आली आहे. त्यानुसार अशा व्यक्तीनी त्यांची नावे सेवायोगजन कार्यालयांमध्ये नोंदविलेली कलरीत ज्ञान संवर्धित शासकीय पदावावत असलेल्या भरतीच्या शर्ती पूर्ण केल्या असलील तर, शासकीय कार्यालयानव्यीत महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या कक्षेवाहेर असलेल्या पदावर नेमण्युक करण्यासाठी त्यांना तारतम्याने पसंती देण्यात येते. शासन ठराव, महाराष्ट्र व बग विभाग क्रमांक आरपीए-1071/177785/र-1, दिनांक 20 नोव्हेंबर 1973 मधील बांदेजानुसार प्रकल्पश्रृत व्यक्तीना पाटवंधारे प्रकल्पाच्या आस्थापनेवर भरतीसाठी "सर्वांचे प्रायम्यक्रम" (Highest Priority) देण्यात येते. त्यासाठी सेवायोगजन कार्यालयात नावे नोंदविण्याची बट त्यांचेवावतीत लाई करण्यात येत नाही. शासन ठराव, सामान्य प्रशासन विभाग क्रमांक एसआरटी-1078/आरएपी/12, दिनांक 22 सन्टोबर 1978 इग्य कळडसेल्या बांदेजाप्रमाणे वृहन्तुन्ही बाहेरीत शासकीय कार्यालयांतील पदांत भरतीवावत ज्या प्रकल्पश्रृतांवी घरे निक्का 75 टक्के शेतकीने प्रकल्पासाठी संपादण्यात येते, त्यांच्या बाबतीत शासकीय सेवा भरतीसाठी असलेली कमाल वयोमर्यादा 3 वर्षांनी लिंपील करण्यात आली आहे. तसेच अशा प्रकल्पश्रृतांची शासनामध्ये अस्थायी स्वरूपाची सेवा केली असेल तर, त्या अस्थायी सेवेचा कालावधी शासन प्रवेशासाठी असणारी कमाल वयोमर्यादा निश्चित करण्यासाठी लक्षात घेण्यात येतो आणि सदर कळात वयोमर्यादा अस्थायी सेवेचा कालावधीन शिंगेत करण्यात येते. प्रकल्पश्रृताना शासनाच्या सेवेत पुन्हा प्रवेश मिळाल्यावर त्यांच्या पूर्वीच्या अस्थायी सेवेचा कालावधी त्यांच्या शासन सेवेचा एकूण कालावधी निर्धारित करण्यासाठी शाहू घरण्यात येतो व शासनामधील त्यांची सर्व सेवा अखंड असल्याचे मानण्यात येते.

2. प्रकल्पश्रृताना शासन सेवा प्रवेशासाठी दिलेल्या बरीक सवलती व्यवहारामध्ये विशेष परिणामकारक होत नाहीत असे शासनाच्या निर्दर्शनास आले आहे. पाटवंधारे प्रकल्पाच्या अस्थापनेवर दिलेल्या सर्वोच्च प्राधम्याखेरीच प्रकल्पश्रृताना इतर शासकीय कार्यालयांमध्ये सेवा प्रवेशासाठी प्रायम्यक्रम देण्यात बालेला नाही. परिणामतः शासकीय नोकरीसाठी प्रकल्पश्रृताना व त्यांच्यावर अवलंबून असणा-या व्यक्तीना तारतम्यपूर्वीक दिलेल्या पसंतीच्या सवलतीचा फारसा उपयोग होत नाही. यामुळे शासकीय सेवा प्रवेशासाठी सर्वोच्च प्रायम्यक्रम निकाता बऱ्ही मागणी प्रकल्पश्रृतांकहून ब-याच कालापासून करण्यात येत आहे. गुज्याच्या निकाताकरिता शासनाने हाती घेतलेल्या विविध प्रकल्पांमुळे प्रकल्पश्रृताना स्थलांतर करावे लागते आणि इतरत्र नवीन जीवनक्रम सुरु करावा लागतो आणि त्या अनुष्ठगाने अनेक अढचणींगा तोँड याचे लागते. या त्यांच्या त्यांची नावीच टेवून त्यांना शासनाने दिलेली नोकरीविषयक सवलता प्रत्यवात परिणामकारक व फलदारी ठरावी आणि पुनर्यसनाच्या कार्यालयामध्ये त्यांना सहाय्य घ्यावे म्हणून त्यांना शासकीय सेवा प्रवेशासाठी निश्चित प्रायम्यक्रम देणे आवश्यक आहे असे शासनाला वाटते. यासाठी शासन पुढीलप्रमाणे आदेश देत आहे :-

(अ) शासनाने हाती घेतलेल्या पाटवंधारे प्रकल्पासह सर्व प्रकल्पांच्या बाबतीत, त्या प्रकल्पाना महाराष्ट्र प्रकल्प

विस्थापितांचे पुनर्वसन कायदा, 1976 लागू केला आहे किंवा नाही हे लक्षात न घेता, त्याच्या आस्थापनेवरील तुटीय व चतुर्थ भ्रेणीतील पदांवर नेमणूक करण्यासही प्रकल्पग्रस्त व्यक्ती व त्याच्यावर अवलंबून वसणा—या व्यक्तींना "सर्वोच्च प्राधम्यक्रम" देण्यात याचा यासाठी सेवापोक्त वर्जीन उज्ज्ञ निवड मंडळ याच्याकडे सदभं अरण्याची आवश्यकता नाही. मात्र या सवतींची अंमलवज्रावरी कराऱ्याना प्रकल्पग्रस्त कुटुंबातील फक्त एका व्यक्तीस निवार कायदा मिळावा, या संदर्भात खालील परिच्छेद (५) नधोल ठारुदही लक्षात घेण्यात याची. हा आदेश निघण्यापूर्वी ज्या प्रकल्पग्रस्त व्यक्तींना व त्याच्यावर अवलंबून वसणा—या व्यक्तींना पाटबंधारे प्रकल्प आस्थापनेवर, तसेच इतरही प्रकल्प आस्थापनेवर नोकरी देण्यात आली असेत, त्याच्या कुटुंबात उपरोक्त प्रकल्प आस्थापनेवर नोकरी मिळालेल्या व्यक्तींची संघर्ष लक्षात न घेता, ते नेमणूकीच्या बेळी राज्य निवड मंडळामध्ये नैमाले नेत्रे नसले तरी, त्यांना था आदेशाचा फायदा देण्यात याचा.

(ब) शासन परिप्रेक, सामान्य प्रशासन विभाग क्रमांक एसनारब्दी-1079/५६/१६-ब, दिनांक 27 एप्रिल 1979 द्वारा शासन सेवा, शासन पुरस्कृत महाराष्ट्राते, शासनाकडून भदत करण्यात येणारी महाराष्ट्राते, शासनाने चालविलेल्या संस्था, निलहा पांडिका, महानवरपालिका, नवरपालिका आणि ज्यांना यांवर्दार्डक आदेश देण्याचा अधिकार शासनाकडे आहे असा इतर सर्व वैधिकीटीन, सेवा व संस्था यांमध्ये अर्थिक दृष्ट्या दुर्बल घटकांमधील व्यक्तींसाठी शासनाने आधीच राखून ठेवलेल्या ४० टक्के ज्यां भरताना अर्थिक दृष्ट्या दुर्बल घटकात मोडवा—या प्रकल्पग्रस्त व्यक्ती व त्याच्यावर अवलंबून वसणा—या व्यक्तींना "सर्वोच्च प्राधम्यक्रम" देण्यात याचा. माशासवर्णीयांच्या विविध घटकवर्गांसाठी राखून ठेवलेल्या ३४ टक्के ज्यां ग्रस्त झाल्यावर हा प्राधम्यक्रम अंमलात याचा आणि हा सर्वोच्च प्राधम्यक्रम एकूण जागांच्या किमान ५ टक्के पर्यंत देण्यात याचा. एकादी प्रकल्पग्रस्त व्यक्ती अनुसूचित जाती/अनुसूचित जाती/वा इतर गाणगसर्वांगीय घटात मोडत असेल तर, त्यांच्यासाठी राखून ठेवलेल्या उपरोक्त ३४ टक्के ज्यां भरताना ती प्रकल्पग्रस्त व्यक्ती वरीलपेकी ज्या विशेष घटात मोडत असेल त्या विशेष घटासाठी राखून ठेवलेल्या जागेनुसार तिला सर्वोच्च प्राधम्यक्रम देण्यात याचा. प्रकल्पग्रस्त व्यक्ती वरील कोणत्याही घटात घोडत नसेल फर्तु, अर्थिक दृष्ट्या दुर्बल घटकात मोडत असेल तर, तिला ४० टक्के जाशामधील (३४ टक्के ज्यां वरूनता) उरलेल्या ज्यां भरताना "सर्वोच्च प्राधम्यक्रम" देण्यात याचा.

(क) उपरोक्त नोकरीविषयक सवलतीच्या मंदभांत "केंद्र शासन किंवा राज्य शासन यांनी हाती घेतलेल्या पाटबंधारे, वीज अथवा इतर कोणत्याही प्रकल्पामुळे ज्या व्यक्तींचे घर आणि/अथवा जगीन पूर्णत किंवा अंशात; संपादण्यात आली असेल" असा व्यक्तींना "प्रकल्पग्रस्त व्यक्ती" मानण्यात याचे. या संदर्भात त्या व्यक्तींचे घर आणि/अथवा जगीन पूर्णत: किंवा अंशात: ज्या प्रकल्पासाठी संपादित करण्यात आली घेतेत तो प्रकल्प "महाराष्ट्र प्रकल्प विस्थापितांचे पुनर्वसन कायदा, 1976" खाली अधिसूचित काढा आहे किंवा नाही हे लक्षात घेण्याची आवश्यकता नाही. तरोच नोकरीविषयक संदर्भात प्रकल्पग्रस्त व्यक्तीच्या कुटुंबातील व्यक्ती व ज्या प्रकल्पग्रस्त व्यक्तीवर अवलंबून वसणा—या व्यक्ती म्हणून प्रकल्पग्रस्त व्यक्तीचा पती अथवा अशा व्यक्तींची पत्नी, अशा व्यक्तींचे ज्ञान मुलगे, अशा व्यक्तींच्या अविवाहित मुली, अशा व्यक्तींचे ज्ञान भाऊ किंवा बहिणी, तसेच अशा व्यक्तींचे बाई व बडील या व्यक्तींचा समावेश ग्राह्य घरावा. या निर्णयानुसार शासन पक्ष, महसूल व वन विभाग क्रमांक आरपीए-1074/३५००/२-१, दिनांक 20 मार्च 1975 मध्ये दिलेल्या "प्रकल्पग्रस्त व्यक्तीवर अवलंबून वसणा—या व्यक्ती" या संज्ञेच्या व्याख्येत आवश्यक घटक संवित्र करण्यात याचा.

(इ) संबंधित निलहायिकारी किंवा त्यांच्या वरीने संबंधित पुनर्वसन अधिकारी यांनी दिलेल्या दाखल्याच्या आधारे पर्यावी व्यक्ती "प्रकल्पग्रस्त व्यक्ती" किंवा "प्रकल्पग्रस्त व्यक्तीवर अवलंबून वसणारी व्यक्ती" आहे जरी ठरविण्यात याचे. प्रस्तुत दाखल्याचा नमुना सोबत जोडला आहे. सा दाखला फक्त प्रकल्पग्रस्त व्यक्तीला देण्यात याचा आणि त्याचा उपयोग तिच्या कुटुंबातील फक्त एकाच व्यक्तींस करता याचा. या संदर्भात खालील परिच्छेद (३) मधील तरतुदही लक्षात घेण्यात याची. कुटुंबातील एखाचा व्यक्तीला वरीलप्रमाणे नोकरी मिळाल्यानंतर सदर दाखल्याची नोकरीविषयक परिणामकारकता रद्द करण्यात याची. तुवाप्री सदर दाखल्यावरक व्यक्तीला पुनर्वसन योजनेखालील

इतर विविध सवलतीच्या चाचतीत अशा दाखल्याची आवश्यकता असल्यास, तो दाखला वापरण्याची मुभा देण्यात यावी. प्रकल्पश्रृत व्यक्तीला किंवा तिच्यावर अवलंबून असणा—या व्यक्तीला सदर दाखल्याच्या आधारे नोकरी दिल्यानंतर नोकरी दिल्याचाचतीची माहिती संबंधित जिल्हाघिका—पाकडे, तसेच संबंधित जिल्ह्याच्या सेवायोजन कार्यालयाकडे पाठयिण्याचाबत सर्व शासकीय कार्यालयांना आदेश देण्यात यावेत.

(इ) ज्या प्रकल्पासाठी भूसंपादनाची कार्यवाही 1 जून 1965 पूर्वी सुरु करण्यात आली, त्यामुळे ज्या व्यक्ती प्रकल्पश्रृत झाल्या, अशा प्रकल्पश्रृत व्यक्तीच्या कुटुंबातील जास्तीत जास्त दोन व्यक्तींना वरील “सर्वांच्च प्राथम्यक्रम” चा लाभ देण्यात यावा.

3. वरील आदेश महाराष्ट्र सोकसेवा आयोगाच्या काकेबाहेर असलेल्या पदांवरील भरतीसाठी लागू आहेत.

4. हे आदेश महसूल व बन विभागाच्या संमीलने काढण्यात आले आहेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

अ. ना. बटवाल,
सासनाचे सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

राज्यपालांचे सचिव,
मुख्य मंत्र्यांचे सचिव,
सर्व मंत्यांचे व राज्यमंत्र्यांचे स्थीर सहायक,
सर्व विभागीय आयुक्त,
सर्व जिल्हाघिकारी तथा पुनर्वसन उप संचालक (जमीन),
सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा पारेषदा तथा पुनर्वसन उप संचालक (विकास),
सचिव, महाराष्ट्र सोकसेवा आयोग, मुंबई,
महालेखापाल, महाराष्ट्र-१, मुंबई,
महालेखापाल, महाराष्ट्र-२, लागूर,
सर्व अधीक्षक अधिकारी, पाटबंधारे व वीज (जलविधुत) प्रकल्प,
सर्व कार्यकारी अधिकारी, पाटबंधारे व वीज (जलविधुत) प्रकल्प,
सचिव, राज्य निवड मंडळ, औरंगाबाद,
महसूल व बन विभाग, सर्व कार्यालय अधिकारी,
पाटबंधारे विभाग (५ प्रतीसद),
वित्त विभाग (५ प्रतीसद),
सामान्य प्रशासन विभाग (कार्यालय क्रमांक १२, १३-व, १६-व, १९, २०, २१),
गवालधातील इतर सर्व विभाग,
पुनर्वसन संचालनालय,
गिरवड नस्ती.

४
प्र प त्र

(शासन निर्णय, सामाजिक प्रशासन विभाग क्रमांक एडएम-1080/35/16-३, दिनांक 21 जानेवारी 1980 चे सहपत्र).

प्रकल्पग्रस्त व्यक्तीता बदला प्रकल्पग्रस्त व्यक्तीच्या कुटुंबातील शिव्यावर अवलंबून असणा—या व्यक्तीता
नोकरीविषयक संवलतीच्या संदर्भात धावयाच्या दाखल्याचा नमुना

मिल्हाधिकारी कार्यसंघ (पुनर्वसन शाखा),

प्रकल्प,

मिल्हा.

दिनांक :

(1) दाखला देण्यात येतो की, श्री./श्रीमती/कुमारी _____ (प्रकल्पग्रस्त
व्यक्तीचे संपूर्ण नाव) _____ याचे _____ (गावाचे नाव)
_____ (तातुवयाचे नाव) _____ (मधील _____ (देक्टर वार) _____) शेतजगीन _____
मधील _____ (प्रकल्पाचे नाव) _____ प्रकल्पासाठी संपादन केली असल्यामुळे/
करण्यात येत असल्यामुळे ते/त्या/ती प्रकल्पग्रस्त व्यक्ती आहे/आहेत.

वाढी/अववा

(2) दाखला देण्यात येतो की, श्री./श्रीमती/कुमारी _____
(प्रकल्पग्रस्त व्यक्तीचे संपूर्ण नाव) _____ यांचे _____
(गावाचे नाव) _____ (तातुवयाचे नाव) _____
(मिल्हाचे नाव) _____ येथील घर/घरे _____
(प्रकल्पाचे नाव) _____ प्रकल्पासाठी संपादन केली असल्यामुळे/करण्यात येत
असल्यामुळे ते/त्या/ती प्रकल्पग्रस्त व्यक्ती आहे/आहेत.

(3) दाखला देण्यात येतो की, श्री./श्रीमती/कुमारी _____ (दे/ल्या/ही उपरोक्त
गटिव्हंद 1 / 2) मधील प्रकल्पग्रस्त व्यक्तीच्या कुटुंबातील बांधी शिव्यावर अवलंबून असणारी व्यक्ती असून तिचे प्रकल्पग्रस्त
व्यक्तीशी नाते पती/पत्नी/अज्ञान मुलगा/विवाहित मुलगी/अज्ञान भाऊ/अज्ञान बहिण/आई/वडील असे आहे.

(4) शासनाच्या पुनर्वसन योजनेबंदर्घत सदर प्रकल्पग्रस्त व्यक्तीता किंवा तिच्या कुटुंबातील आणि शिव्यावर अवलंबून
असणा—या उपरोक्त एकच व्यक्तीला नोकरी मिळण्याच्या संदर्भात सदर दाखला परिणामकारक राहील, ज्या प्रकल्पासाठी
भासंपादनावी कार्यवाही दिनांक 1 जून 1965 पूर्वी सुरु करण्यात आली असल्यामुळे ज्या व्यक्ती प्रकल्पग्रस्त झाल्या असा
प्रत्येक प्रकल्पग्रस्त व्यक्तीच्या कुटुंबातील जास्तीत जास्त दोन व्यक्तींना शासकीय कार्यालयात नियमानुसार नोकरी मिळेपर्यंत

सदर दाखला परिणामकारक राहील. वरोऽप्युगांचे सर्वोचित व्याप्तीता नोंकणे मिळाल्यावर या चारवल्याची परिणामकारकता रद्द झाईल.

(5) एवा दाखल्याच्या अध्यारे प्रकल्पात स्वास्थी किंवा शिक्षाप्रद वयस्तम्भन इमण्या—या व्याप्तीला/व्याप्तीत जारी ठेव असतीलनि/गोंकरी देण्याची कार्यगाठी करण्या—या कार्यगाठणे नोंकणे विलेखावाट उपायील व्याप्तील निलहायेका—यांकडे/पुनर्वैसन अधिका—यांकडे तात्काळ कठविणे आवश्यक जाहे.

(विलहायेकाऱ्या) _____

(विलहाये नाव) _____

(विलहाये पुनर्वैसन अधिकाऱ्या) _____

(विलहायेकाऱ्यी) _____

(विलहाये नाव) _____ पांचेगारिता.

टीप. — वरील दाखल्याच्या परिच्छेद (1) व (2) मध्ये नमूद केलेल्या डोंगरांगीनोवाबत किंवा/आणि परोषेबत भूसंपादन कायव्याच्या कलम ५ अनुसार काढण्यात आलेली अभिन्नत्वात नहाराण्ड लासनान्न एगपवात या तारखेस प्रूसिल्व केली जाईल, त्या तारखेपासून सदर दाखला परिणामकाऱ्यी होईल.